

Kulturmiljølovutvalget
v/Klima og miljødepartementet

kulturmiljoloovutvalget@kld.dep.no

NORSK SENTER FOR
**FOLKEMUSIKK
OG FOLKEDANS**

1. februar 2023

Innspill til mandat til utvalget for ny kulturmiljølov.

Kulturarv er viktig fordi det er en del av vår kollektive hukommelse. Kulturarv er grunnlaget for vår forståelse av historien og bidrar til å forstå oss selv og vår egen tid, sier klima- og miljøminister Espen Barth Eide i innledningen til lovutvalgets arbeid. Norsk senter for folkemusikk og folkedans (Sff) er enig med ministeren. Vårt budskap er at immateriell kulturarv som helhet har også behov for et lovvern på samme måte som materiell kulturarv har og har hatt i lengre tid. Vi ønsker å utfordre lovutvalget til å se nærmere på og inkorporere immateriell kulturarv i sitt arbeid.

Sff er et nasjonalt kompetansesenter for folkemusikk og folkedans, og vi arbeider for å fremme, verne, og videreføre norske folkemusikk- og folkedanstradisjoner. Sff er akkreditert som rådgivende organisasjon for UNESCO 2003-konvensjon om vern og videreføring av immateriell kulturarv.

I mandatets sentrale spørsmål som skal vurderes ligger det et punkt om forholdet mellom materiell og immateriell kulturarv, *H. Immateriell kulturarv: Forslaget til ny lov skal først og fremst gi grunnlag for vern av materiell, og ikke immateriell kulturarv. De to dimensjonene er likevel i noen grad knyttet sammen...*

Sff vil formidle vårt ønske om at immateriell kulturarv som helhet får sin egen lov jamfør statens totale forpliktelser til UNESCOs 2003-konvensjon.

UNESCOs 2003-konvensjon har formuleringer om likestilling mellom materiell og immateriell kulturarv. Da må det bli synlig også i arbeidet som staten Norge gjør. Mandatet åpner tross i avgrensninger for å se sammenhengen mellom det materielle og immaterielle. Det er logisk og bra for de domene som faller inn under materiell kulturarv. Utfordringen er likevel at det skaper en skillelinje

mellom de delene av immateriell kulturarv som knytter seg til og omringer det materielle som er "stort nok" til å finne rom og interesse innenfor begrepet kulturminne, og de delene av kulturarven med liten eller ingen materiell komponent, som musikk, dans, og muntlige fortellinger. Disse kulturminnene vil bli holdt totalt utenfor og er ekstra sårbare på grunn av at de ikke er knyttet til et materielt produkt.

Et mål for utredningsarbeidet er at lovforslaget skal være godt samordnet med annet regelverk av betydning for kulturmiljø, som plan- og bygningsloven, naturmangfoldloven og trossamfunnsloven. Sff ønsker her å påpeke at en samordning også bør gjelde opp mot kulturarvsforvaltning, UNESCOs 2003-konvensjon, og opp mot andre departementer.

Vi ønsker at immateriell kulturarv er et felt som er synlig og blir anerkjent som en viktig del av norsk kulturarv, og som staten forvalter på en måte som ivaretar UNESCOs 2003-konvensjon. Det er lett å se på forskjell i prioriteringer fra staten når en ser på klimadepartementets budsjett og postene som går til ivaretagelse av materiell kulturarv og sammenligner det med kulturdepartementets arbeid med ivaretagelsen av den immaterielle kulturarven. Vi mener at staten ikke tar UNESCOs 2003-konvensjon nok på alvor og heller ikke unnytter mulighetene som ligger i konvensjonen.

Vi ønsker at lovutvalget gjør vurderinger for behovet for en egen lovtekst for vern av den immaterielle kulturarven som helhet.

Mvh

Ellen Krageberg

Direktør, Norsk senter for folkemusikk og folkedans.